

Tanszéki alapszervezetek

Vezetőségválasztás a főiskolán

A Szegedi Tanárképző Főiskola KISZ-szervezete az esedékes választásokat most ősszel, november 20-án tartotta. A küldöttértekezleten az intézmény igazgatósága, párt- és szakszervezete és tanulmányi osztálya mellett képviseltette magát a KISZ Csongrád megyei és Szeged Városi Bizottsága is.

Az eltelt időszak munkájáról szóló beszámolót Rigó Jázón, a KISZ VB titkára tartotta. A főiskolai szervezet 14 alapszervezből áll és 1028 tagot számlál. 1966-ban került sor a szervezet „vertikális” átszervezésére. Szakítva az addigi rendszerrel, a tagokat az egyes tanszékek körül csoportosították alapszervezetbe. Így lehetett leginkább az érdeklődési körökre alapozni. Az átszervezés célja a hallgatók órán kívüli nevelésének — főként a spontaneitásra építve — jobb biztosítása, egyben a megfelelő szervezeti keretek kialakítása volt. Az eltelt időszak jól bizonyította, hogy az átszervezés helyes volt.

A beszámoló kitért a KISZ alapszervezetek mindnapos feladataira is. A szakemberképzésben (diákkörök, olvasótermek stb.), jó munka folyt. A szabadidő hasznos eltöltését szolgáló rendezvények (énekkar, zenekar, irodalmi színpad, vitakörök stb.) nem elég színvonalasak és látogatottak. Mindenekelőtt a teremgondokot kellene segíteni és az anyagi támogatást is helyes lenne fokozni.

A kollégiumok szerepének (kulturált körülmények; világnézeti, esztétikai stb. nevelő tevékenység) elemzése után a beszámoló kitért az alapszervezeti önállóság kérdésére. Az alapszervezetek többnyire tudnak élni a számukra biztosított önállósággal, főleg azok, melyeknél a hallgatói érdeklődést figyelembevéve már határozott tevékenységi keretek alakultak ki. De még nem mindenhol sikerült ezt megvalósítani. Ezért tisztázni kellene a gyakorlatban, hogy a VB-nek mely területeket kellene több segítséget nyújtania.

Tanulmányi téren biztató tendenciákat jelentkezik, hogy a tárgyalat időszakban a főiskolai tanulmányi átlag emelkedett. Ugyanakkor az I. évfolyamok átlaga még mindig alacsony.

A beszámoló után hozzászólások következtek. Az egyik felszólaló szövegében, hogy a tavaly megválasztott bizottságot egyetlen egyszer sem hívták össze az eltelt év alatt. Többen megkérdőjelezték a vezetőképzés jelenlegi rendszerének szükségességét. Halász Tibor, a főiskola pártszervezetének titkára is felszólalt. Elmondta, hogy az alapszervezeti munka valóban fejlődött, bevált a vertikális rendszer; de még sok mindenben kellene javítaniuk. „Legyen idegen minden a KISZ-szervezettől, ami formális!” Eletszerűsége, ifjúsági jellegre törekedjenek, a választott hivatásból természetesen következő lehetőségekre alapsítsanak. Példaként hozta fel az énekkart, a rajzszakos hallgatók plakátkiállításait, melyek nem erőltetett és mesterkelt fórumai a KISZ-munkának.

A további hozzászólások a szabadidő jobb kihasználásának, a sport szerepének fontosságát hangsúlyozták. Ezután a választás következett, amely minden bizonnyal új időszakot is jelent a főiskola KISZ-szervezetének életében. Ugyanis a küldöttek ezúttal függetlenített titkárra adhatták voksukat.

KISZ Bizottság és VB tagjai:

KISZ Bizottság:

Nagy Éva, Győri Klára, Mocsai Zoltán, Tóth István, Sere Tibor, Veres Katalin, Kószó Mária, Soós Piroška, Vén Gizella, Kiss Katalin, Pitrik József, Almási Júlia, Jónyer Irén, Himes Piroška, Stéhlík János, Tóth Attila, Polusín Katalin, Páger Margit, Vécsei Erzsébet, Mácsay Ilona, Rigó Jázón, Akli Margit, Pénzes Katalin, Sipos Katalin, Bóka Imre, Marian Orsolya,

Végrehajtó Bizottság:

Stéhlík János titkár, Győri Klára agit. propg. titkár, Almási Júlia érdekvédelmi fel., Marian Orsolya TDK felelős, Tóth Attila kultúrfelelős, Rigó Jázón titk. h., Mocsai Zoltán külügyi felelős, Sere Tibor sportfelelős, Jónyer Irén tanul. felelős, Soós Piroška szervező titkár, Polusín Katalin meghívott.

Városi küldöttek:

Stéhlík János, Soós Piroška, Polusín Katalin, Páger Margit, Sere Tibor, Mocsai Zoltán, Himes Piroška.

Sz. I.

Az új főiskolai KISZ VB és KISZ Bizottság azóta megkezdte munkáját. 1969. XII. 1-én közös tanácskozást tartottak, melyen megbeszéltek a küldöttértekezleten hozott határozatokat és azok megoldására megtették az első lépéseket.

Az ülésen megalakult az Agitációs és propaganda bizottság: Győri Klára agit. prop. titkár, Rigó Jázón tanár, Bárdos Vera, Sipos Mária, Kocsis László,

a Kulturális bizottság:

Tóth Attila VB kultúrfelelős, Pintér Éva, Edes Vencel, Varga Márta, Futó Anikó.

Beszélték a jövő évben a nagy évfordulók alkalmából rendezendő mozgalmi ünnepekről, kiállításokról, pályázatokról, sporteseményekről. A KISZ VB és a KISZ Bizottság „Lenin életéről” címmel főiskolai vetélkedőt rendez. Iparunk fejlődése címmel kiállítás szervez és kiírnak egy plakátpályázatot. Az ünnepi sorozat méltó befejezést nyer a Felszabadulás Kupa és Május 1 Kupa versenysorozatával.

Ezenkívül javaslatot tettünk a jól dolgozó aktívák jutalmazására és végül értékeltük az elmúlt napokban vendégül látott Nyitrai Főiskola diák-küldöttséget és a Szovjetunióból érkezett vendégeknek az ittléte alatt szerzett tapasztalatokat.

SERE TIBOR

Küldött-értekezlet a SZOTE-n

Orvosegyetemünk KISZ-szervezete december 4-én tartotta küldöttértekezletét, melyen a hasonló városi értekezletre választották meg küldötteiket. Az ülésen részt vettek dr. Berencsi György és dr. Kedvess György dékánok, és dr. Cserháti István párttitkár.

Dr. Bártfai György, a KISZ VB beszámolójában tájékoztatta a küldötteket az utóbbi hónapok munkájáról. Beszélt arról, hogy országszerte igen élénk egyetemi politikai tevékenység indult meg, főként a felsőoktatási intézmények vezetési mechanizmusa, az új egyetemi szabályzat kérdései körül.

A szabályzat előkészítő munkáiban részt vett az egyetem KISZ Bizottsága is, majd javaslatot tett a szabályzat egészére. Ebben az egyetem állami irányításával, a szakszervezet és a KISZ hatás- és jogkörével foglalkoztak. Kidolgozták az egyetemi vezetésben a KISZ részvételének módjait. Beszélt még a szervezeti fegyelmet és az új ösztöndíjrendszer kérdéseiről.

A résztvevők ezután a következő küldötteket választották meg:

Tagok: dr. Bártfai György, dr. Mezei Géza, Horváth Örs Péter, Szikszai Margit, Kerepesi Teréz, Tóth Anikó, Gáspár László, Pap Ákos, Dobos Ferenc és Németh Tamás.

Pótagok: Turi Sándor, Kásler Miklós és dr. Annus János.

A nívódíj története

Beszélgetés dr. Szőkefalvi-Nagy Béla akadémikussal

Rövid újságközleményből tudhattuk meg, hogy az Akadémiai Kiadó az idén többek között Riesz Frigyes és Szőkefalvi-Nagy Béla akadémikusok Előadások a funkcionálanalízisből című könyvét részesítette nívódíjjal. Ebből az alkalomból kerestük meg Szőkefalvi professzor urat, hogy nívódíjas munkájáról tájékoztassa lapunk olvasóit.

— Az említett könyvet — emlékezett vissza a munka kezdetére a szerző — közvetlenül a háború után kezdtük írni volt mesteremmel, Riesz Frigyesel. Első ízben az Akadémiai Kiadó 1952-ben jelentette meg francia nyelven. Az első kiadást több új javított és bővített kiadás követte, az ötödik 1967-ben látott napvilágot. Az utolsó három kiadást egyébként az Akadémiai Kiadó a párizsi Gauthier-Villars céggel együttesen adta ki. Munkánkat az eltelt években lefordították oroszra, németre és kiadták az Egyesült Államokban angolul, sőt egy részlet kínai fordításban is megjelent.

— Hallhatnánk-e néhány szót a könyv tárgyáról?

— A funkcionálanalízis a matematikának ebben az évszázadban kialakult új ága, s kidolgozásában egykori professzorom Riesz Frigyes alapvető munkát végzett. Az új tudományág a húszas évektől indult rohamos fejlődésnek, amikor kiderült, hogy a modern fizikát segítségével lehet a legmegfelelőbb matematikailag tárgyalni. Könyvünkben ezt az elméletet alapoztuk meg olyan felépítésben, hogy a matematikusok és fizikusok számára egyaránt elérhetővé tegyük. A kétségtelen siker bizonyítéka a számos kiadás, amelyet munkánk eddig megért, és az a tény, hogy külföldi kollegáink is gyakran hivatkoznak rá. Azt is mondhatnám, alapkönyv lett belőle, amely — igaz alkalmam volt rá, hogy többször javítsam és bővítsam —, még most sem vált időszerűtlenné. Megjelenését a nemzetközi matematikai irodalomban több rokon tárgyú könyv követte. Hadd jegyezzem meg, hogy mind

az öt magyarországi kiadás a Szegedi Nyomda szakembereit dicséri.

— Ugyancsak a Szegedi Nyomda készítette el azt az egyetemi tankönyvet, amely a funkcionálanalízisről Riesz Frigyesel együtt írt művünk bizonyos részeit is tartalmazza, és amelynek a címe: Valós függvények és függvény-sorok. Ennek a három kiadásban megjelent magyarnyelvű tankönyvnek egyébként angol változatát is megírtam, amely az Akadémiai Kiadó és egy amerikai kiadó közös kiadványaként látott napvilágot.

— Felhasználjuk az alkalmat, hogy professzor úr újabb munkáiról érdeklődjünk.

— Az utóbbi években sokat dolgozom együtt C. Foaş bukaresti matematikussal. Számos közös dolgozatunk eredményeit egy könyvben foglaltuk össze, amely 1967-ben jelent meg francia nyelven és a funkcionálanalízis egy újabb kérdéskörét fejtí ki. Egyébként ezt a könyvet is az Akadémiai Kiadó adta ki és a Szegedi Nyomda állította elő. A közeljövőben bővített változata jelenik meg itthon angol, a Szovjetunióban pedig orosz nyelven.

— Szívesen ejtek szót arról a Szegeden megjelenő matematikai folyóiratról, amelynek az idén adtuk ki harmincadik kötetét, s amelynek szerkesztője vagyok. Ez a folyóirat 1922 óta közli magyar és külföldi matematikusok értékes dolgozatait. Megalapítói és első szerkesztői Haar Alfréd és Riesz Frigyes professzorok voltak. A szerkesztőknek több jelentős külföldi folyóirattal sikerült cserekapcsolatot létesíteniük, s a folyóirat már régen kiérdemelte a nemzetközi tudományos körök elismerését. A tartalomjegyzékben ma is a legkülönbözőbb nemzetiségű szaktekintélyek nevét olvashatjuk. Az is említésre méltó, hogy folyóiratunk nem jelentéktelen deviza bevételt hoz a magyar államnak.

— Sokunk előtt ismeretes, hogy a szegedi egyetem a nemzetközi tudományos életben számontartott matematikai centrum. Nagytekinély vezető tudósok mellett számos olyan fiatalabb kutató is dolgozik itt, akiknek munkásságát külföldön is elismerik. Tapasztalják-e mindezt a város közvéleményének megbecsülését?

Sajnos, ennek a munkának az eredményeiről a közvélemény csak igen hézagosan tájékozott. Ez természetesen fokozottan érvényes azoknak a tanszéknek a vonatkozásában, amelyek kevésbé közérthető tárgyakkal foglalkoznak, és a matematika kétségtelenül ezek közé tartozik. A napisajtó időnként foglalkozik ugyan az egyetemmel (nem mindig a legértékesebb és legjellemzőbb példákat ragadva ki), hogy azután viszont hosszú ideig elfelejtkeznek rólunk. Ez egyébként egy kicsit így van az egyetem és a város egyéb kapcsolatában is. Ezért különösen értékelendő a Szegedi Egyetem című lapnak az az igyekezete, hogy legalább a maga területén folyamatosan informálja olvasóit az egyetemi intézmények munkásságának eredményeiről, hiszen hogyan várhatjuk el a külső közvélemény elismerését, ha magunk sem ismerjük eléggé egymás problémáit, eredményeit. Legalább itt, ebben a lapban, kerüljünk el a kampányszerűséget, a pontatlanságot, a nem egyenletes mértékkel mérést, az indokolatlan reklámozást, csakúgy mint a kevésbé mutatós vagy divatos témakörök figyelmen kívül hagyását. Tudom, hogy nagyon nehéz feladat, ez és megoldása csakis az egyetem vezetőségének, tanszékeinek támogatásával képzelhető el, de a célkitűzés hasznos és támogatást érdemel.

F. J.

Barátkozás — magyarul

Az UNESCO-kör kezdeményezésére

AZ ÖTLET

Az ötlet — baráti találkozó a Szegeden tanuló külföldi diákokkal — az egyik UNESCO-köri gyűlésen vetődött fel. — A külföldi egyetemistákat legtöbbször baráti estek alkalmával hívják meg, egyébként senki sem törődik velük. Mért ne teremthetnénk velük a kapcsolatot?

SZERZEVÉS

A meghívók elkészültek, és azzal a céllal, hogy szétszótassanak, egy borítékban bekerültek az Apáthy portájára. Szervezési hiba? Lehet. A boríték szórón-szálán eltűnt, és senki sem tudott a találkozórol.

ÚJ MÓDSZER

Két UNESCO-tag sorra járja a kollégiumokat, és szóban meghívja a vendégeket. Tizen megígértik, hogy eljönnek.

KISZ-KLUB

Este hatkor még senki. Baráti találkozó barátok nélkül? A szervezést még meg kellene tanulnunk. Pedig már a lemezzátszót is előkészítettük.

AZ ELSŐ VENDEG

Augustus Rhodesiából. Fekete arcán jóindulatú mosoly. Alighogy leül, kérdések sorozata hangzik fel. A ciprusi Charleyt magyarul nézték, ennél fogva

senki sem törődött vele. Kérdézősködés után nagynehezen megtalálta a TV-terem kis szobát. A KISZ-klubról sokan nem tudnak még. Charles szigorú orvos, kitűnően beszél magyarul. Készséggel válaszol a kérdéseinkre, de látszik rajta, hogy egy kicsit bizalmatlan. Nagy csoport érkezik, fiúk, lányok vegyesen, Szíriából, Jordániából, Kenyából valók, és hamarosan megjelennek a vietnamiak is.

ALAKUL A RENDEZVÉNY

A hirtelen kikerekedett társaságban nagy kedvvel és most már az igazi érdeklődéstől áttűtve élénkül föl a beszélgetés. Mindenkinek ott ül az arcán a kellemes meglepődés, hogy lám, milyen szépen beszéljünk. Még mindig érkeznek néhányan, a terem kicsinek bizonyul. Levonulunk a nagyterembe. Az asztalok körül egy-egy társaság. Élénk beszélgetés, nevetés, cigarettafüst. Az első pohár sört a vendégek egészségére isszuk. — Az UNESCO célja a népek barátságának erősítése. Szeretnénk, mi is megvalósítani ezt a törekvést. Azért rendeztük meg ezt az estét, hogy megismerjünk benneteket.

BARÁTOK

Dafni és Maria is ciprusiak. Görögül beszélnek. Az idén kezdtek tanulni az egyetemen, de már tudnak magyarul. A két arab kislány és a fiúk: Szemir és Huszni Szíriából jöttek.

— Nálunk nem divat a beat-zene. Inkább népitáncokat táncolnak.

— És a fiatalok? — Nem foglalkoznak zenével. De a népdalaink szépek. Hoztunk egy magnószalagot.

— Awni és két társa arab. Jordániak.

— Tudod, nehéz most nálunk. Az izraeliek nem tartják be a Biztonsági Tanács határozatait. A háború még ma is tart. — ...a mecsetet? Azt híresztelték, hogy egy ausztráliai gyűjtötte fel. Mi úgy tartjuk, hogy az imperialisták műve volt.

— Kenyában születtem egy kisvárosban a Viktória-tó mellett. Miért éppen Magyarországra jöttem? Angliában vagy az NSZK-ban szerettem volna tanulni, de a tanáromnak magyar diplomája volt, ő is itt végezte az egyetemet. Tőle hallottam Magyarországról. Az UNESCO által alapított ösztöndíjjal tanulok itt. — Hogy melyik város tetszik jobban, Budapest vagy Szeged? Hát, kinek a pap, kinek a papné. (Nagy derűtlenség.)

— Mindhárman Vietnamból jöttünk. Nehéz a nevünket kiejteni, ezért csak úgy hívunk bennünket, hogy Miklós, Tamás, István.

— Az én apám meghalt a háborúban, ami a franciák ellen folyt. Öten vagyunk testvérek. Édesanyám a tszben dolgozik.

— Posta nehezen jár arrafelé, de azért kapunk levelet.

TIZ ÓRAKOR

Újra a kisteremben ülünk mind a harmincvalahányan. A magnón forog a tekercs: arab dalok a szerelemről, életről, honvágyról. Színes képeslapok járnak kézről-kézre: egy darab Ciprus.

THEODORAKISZ

A lemez Dafni és Maria hozták: — Nálunk betiltották Theodorakis dalaikat. Nem lehet kapni a lemezeiből. A nyáron együtt tanult velünk egy szovjet fiú. Amikor hazament, küldött egy lemezt ajándékba. — És Theodorakis? — Másik börtönbe vitték. Roszszul bántak vele. Beteg és az idegei is tönkrementek a zaklatásban. Nem lehet látogatni sem.

Szirtaki. Dafni, Maria táncolnak. Zorba unokái.

— Most magyar dalokat énekeljünk! A szakállas Awni kezdi: Tíz, húsz, harminc, negyven. — Száz forintnak ötven a fele...

— Ejnye, Awni, megárt a sok sör! — Ugyan ne hülyéskedj már! — A pálmát kétségtelenül ő viszi el nyelvtudás terén. — Mondd, mit jelent az, hogy „urizálok”? — Szemir szemrehányóan fordul egy magyar lány felé: — Nem jól mondtad! Nem vietnamiul, hanem vietnami nyelven. Arabul is hallunk dalokat. Az egyik a rádióból ismerős; együtt énekl mindenki. Nehéz megállni, hogy ne mosolyogjon az ember; ez a közös öröm mindenkit átmelegít, újabb és újabb témák vetődnek fel, már tizenegy fel jár az idő, de még mindig nem lehet kifogyani a szóból. Tamás lelkesen magyarázza a képirás rejtelmét, Augustus a jogtudomány érdekl, Huszni népviseleteket rajzol, Ahmed gazdasági helyzetükről beszél.

HOGY ILYEN TALÁLKOZÓT MÉRT NEM RENDEZTÜNK HAMARABB?

A villamosok már nem járnak, mikor hazaindulunk.

GYÖRFFY ZSUZSA

Pályadíjas dolgozat

Dr. Szentirmai László, az Egyetemi Könyvtár tudományos munkatársa és dr. Vágvolgyi András egyetemi adjunktus a Népművelési Intézet országos pályázatán 41 résztvevő között ötezer forintos második díjat nyert „Az egyetemi hallgatók művelődésének néhány sajátossága” című közös dolgozatával.